

Opracował:

Tadeusz Trepanowski

Mitchell Stanley Bozimowski (Borzymowski) – biogram emigranta z Kolna

Łomża, maj 2021

Mitchell Stanley Bozimowski, a właściwie Mieczysław Borzymowski urodził się 8 maja 1921 r. w Kolnie, w rodzinie Stanisława i Marii Anny z Pomichowskich, małżonków Borzymowskich.

Do Stanów Zjednoczonych wyemigrował wraz z rodzicami w 1922 r. jako zaledwie roczne dziecko. Po przybyciu do USA Borzymowscy osiedlili się w mieście Wyandotte, hrabstwo Wayne w stanie Michigan, gdzie wcześniej mieszkał Stanisław i jego dwaj bracia, Jan i Antoni.

Mieczysław (Mitchell) podstawową edukację rozpoczął w Mount Carmel Catholic School¹. Po ukończeniu szkoły kształcił się w Roosevelt High School, które ukończył 1939 r. Następnie rozpoczął studia. Po dwóch latach nauki, w sierpniu 1942 r. zaciągnął się do wojska i rozpoczął służbę w Siłach

Powietrznych Armii Stanów Zjednoczonych. Podczas II wojny światowej walczył na Pacyfiku. Za ofiarną służbę otrzymał medal Bronze Star (Brązową Gwiazdę)² i wiele innych odznaczeń wojskowych. Służył również w The Michigan Emergency Volunteers³, gdzie posiadał rangę majora. Po wojnie dokończył studia w Tri-State College of Engineering i uzyskał stopnie licencjackie w dziedzinie inżynierii lotniczej, administracyjnej i mechanicznej. 5 kwietnia 1944 roku w Greenville w stanie South Carolina ożenił się z Robertą Agathą Rinehart, urodzoną 28 października 1924 r. w Pleasant Township, Steuben, Indiana, Stany Zjednoczone, córką Russell'a Dale Rinehart'a i Mary Ellen Ray.

¹ We wrześniu 1928 roku ksiądz Peter Kruszka, proboszcz parafii Matki Bożej z Góry Karmel, siostry Felicjanki z Inflan w stanie Michigan i gorliwi parafianie zrealizowali swoje marzenie i powołali do życia Liceum Matki Bożej z Góry Karmel, mieści się w nowo wybudowanym dwupiętrowym aneksie przy ówczesnej Electric Street. Reputacja szkoły jest mierzona określonymi standardami, głównie przez uznane agencje edukacyjne. Mt. Carmel High School zdała pomyślnie testy i od 1933 roku uzyskiwała akredytację różnych stowarzyszeń, a mianowicie University of Michigan, Catholic University of America, a później MNSSA (Michigan Non-Public School Accrediting Association). Szkoła miała wszystkie licencje, aprobaty i akredytacje władz stanu Michigan, co stawia ją wśród najlepszych szkół w kraju. Została zamknięta w 2011 roku z powodu spadku liczby zapisów.

² Bronze Star Medal – gwiazda Sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych przyznawana za odwagę w obliczu nieprzyjaciela, bohaterstwo lub przykładową służbę. Zajmuje jedenaste (do lutego 2013 – dziesiąte) miejsce według starszeństwa amerykańskich odznaczeń wojskowych. Może być nadana cudzoziemcom.

³ Michigan Emergency Volunteers obecnie Michigan Emergency Defense Force (Ratownicza Siła Obrony Michigan). Ustawa wojskowa stanu Michigan stanowi, że Prezydent Stanów Zjednoczonych wzywa Gwardię Narodową lub nakazuje jej przyjęcie do służby federalnej w czasie stanu wyjątkowego. Ustawa przewiduje ponadto, że Ochotnicy Ratunkowi stanu Michigan będą gotowi i zdolni do ochrony państwa w przypadku powstania, inwazji, katastrofy lub innego stanu wyjątkowego, rzeczywistego lub nieuchronnego. Wydarzenia, takie jak ataki z 11 września 2001 r. i awaria energetyczna w sierpniu 2003 r. która pozbawiła prądu 55 ml ludzi w USA i Kanadzie, zwiększyły świadomość potrzeby państwa w zakresie odpowiednich sił obronnych i reagowania kryzysowego. Wprowadzono przepisy zmieniające nazwę Ochotników Awaryjnych w Michigan i zezwalające gubernatorowi na większą swobodę w aktywowaniu sił obronnych.

Bronze Star Medal – jedno z odznaczeń Mieczysława (Mitchell'a) Bozimowskiego

Mitchell i Roberta wspólnie przeżyli sześćdziesiąt pięć lat. Mieli czworo dzieci: **Dannielle** Cavallaro (mąż Albert), **Sylvia** James (mąż Raymond), **Sandra** Hunter i nieżyjący już **Randy** Bozimowski (urodził się 23 czerwca 1950 r. zmarł w Nowym Jorku w grudniu 1986 r. w wieku 36 lat).

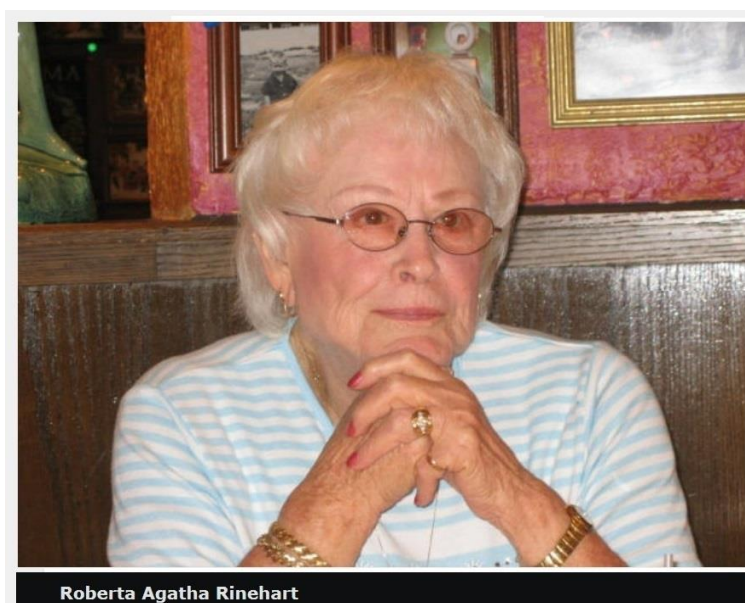
Mitchell i Roberta doczekali sześciorga wnuków: Kristen, Karie, Amy, Erinn, Ashley i Michael; oraz pięciorga prawnuków: Joshua Gardner, Jaycie Gardner, Abbie Gardner, Radny Cadin, i Ella Bond. Mieczysław (Mitchell) pracował jako inżynier w Ford Motor Company oraz Pall Corp i Ferry Arlon Corp. Był również wolontariuszem w Veterans of Foreign Wars (VFW)⁴ oraz odegrał kluczową rolę w zorganizowaniu Ligi Seniorów Golfa w Plymouth Township, Michigan. Lubił golfa, ogrodnictwo, taniec, muzykę, dużo czytał i obserwował życie ptaków. W miesiącach zimowych wraz z żoną rezydowali w Cape Coral, na Florydzie.

Mitchell zmarł w piątek 27 lipca 2007 r. w Plymouth, Michigan, przeżywszy 86 lat. Nabożeństwa pogrzebowe odbyły się we wtorek 31 lipca o godzinie 10:00 w domu pogrzebowym Vermeulen, 46401 West Ann Arbor Road (między Sheldon i Beck) w Plymouth, po czym został pochowany z honorami na Great Lakes National Cemetery (Cmentarz Narodowy Wielkich Jezior) w Holly, Oakland County, Michigan. Lokalizacja grobu: Section 1, site 142.

⁴ The Veterans of Foreign Wars, formalnie Veterans of Foreign Wars of the United States, jest organizacją weteranów wojennych Stanów Zjednoczonych, którzy jako członkowie służby wojskowej walczyli w wojnach, kampaniach i ekspedycjach na obcym lądzie, wodach lub w przestrzeni powietrznej.

Niespełna dwa lata później, 9 kwietnia 2009 r. za Mitchell'em w drogę do wieczności podążyła jego żona Roberta Agatha Bozimowska. Spoczęła obok męża na Great Lakes National Cemetery w Holly, Oakland County, Michigan. Lokalizacja grobu: Section 1, site 142.

Roberta Agatha Rinehart

Ojciec Mieczysława, Stanisław Borzymowski syn Józefa i Anny był podwójnym

emigrantem. Pierwszy raz wyjechał do Ameryki w kwietniu 1907 r., podobnie jak wielu innych młodych ludzi, obawiających się wcielenia do carskiej armii lub uciekających przed prześladowaniami zaborcy. Podczas pobytu w USA jego nazwisko trudne do wymówienia przez Amerykanów uległo zniekształceniu i tak już pozostało. Zamiast Borzymowski przyjęła się forma Bozymowski.

W trakcie pobytu Stanisława za oceanem, w rodzinnej Dzierzbi zmarł jego ojciec Józef Borzymowski. Odszedł 28 grudnia 1916 roku o godzinie piątej rano, przeżywszy 53 lata. Był synem Jana i Marianny z Michałowskich. Zostawił po sobie owdowiałą żonę Annę z Żelechowskich i osieroczone dzieci, z których najmłodszy Władysław miał zaledwie 8 lat.

W kwietniu 1917 r., gdy Stany Zjednoczone wypowiedziały wojnę Niemcom i przystąpiły do I wojny światowej, Stanisław został objęty poborem i trafił do armii amerykańskiej. 13 grudnia 1918 roku w przyspieszonym trybie przewidzianym dla obcokrajowców służących w armii, uzyskał obywatelstwo amerykańskie. Miejsce naturalizacji: U.S. District Court of the Western District of New York, Buffalo, New York.

W październiku 1919 roku Stanisław wystąpił do władz amerykańskich z wnioskiem o wydanie mu paszportu w celu wyjazdu do Polski na okres 6 miesięcy. Konieczność wyjazdu motywował tym, że jego ojciec nie żyje, matka jest bardzo chora, a najmłodsze rodzeństwo siostra i brat wymagają również opieki. Informował, że zamierza opuścić Stany Zjednoczone „soon as posible” – tak szybko jak będzie to tylko możliwe.

Załącznikiem do wniosku paszportowego był rysopis Stanisława, aktualna fotografia, oświadczenie z 25 listopada 1919 roku, złożone pod przysięgą przez Zdzisława Dworkowskiego z Domu Polskiego w Detroit Michigan (adres: 659-61 Forest Ave), obywatela Stanów Zjednoczonych, w którym potwierdzał, iż zna on osobiście Stanisława Borzymowskiego od trzech lat.

Do wniosku załączona była również kopia listu od chorej matki, przetłumaczona na język angielski, zaświadczenie lekarskie potwierdzające jej zły stan zdrowia oraz

oświadczenie notariusza potwierdzające prawdziwość treści zawartych w tłumaczeniach z treści listu i zaświadczenia lekarskiego.

V 145441

The original and each copy of an application for a passport must have attached to it a copy of the applicant's photograph. A loose signed photograph of the applicant must accompany the application. The photographs must be on thin paper, should have a light background, and be not over three inches in size.

NOTE—This blank must be completely filled out. The legal fee of one dollar, in currency or postal money order, and the applicant's certificate of naturalization must accompany the application. The rules should be carefully read before mailing the application to the Department of State, Division of Passport Control, Washington, D. C.

[EDITION OF JANUARY, 1919.]
(FORM FOR NATURALIZED CITIZEN.)

DEPARTMENT OF STATE
 PASSPORT OFFICE
 DEC 4 1919
 WASHINGTON

UNITED STATES OF AMERICA,
 STATE OF Michigan,
 COUNTY OF Wayne } ss:

I, Stanley Borzymowski, a NATURALIZED AND LOYAL CITIZEN OF THE UNITED STATES, hereby apply to the Department of State, at Washington, for a passport to Poland

I solemnly swear that I was born at Dziarbis, County of Kolno State of Lomza Poland on 8th day of May, 1892; that my father, Joseph Borzymowski was born in Poland and is now residing at is not living that I emigrated to the United States, sailing from Bremen Germany about April, 1907; that I resided 12 years, uninterruptedly, in the United States, from 1907 to 1909 at Wayndotte Mich. and Detroit Mich. that I was naturalized as a citizen of the United States before the U.S. District Court Court of Western Dist. N.Y. at Buffalo, N. Y. on 13 December, 1918, as shown by the Certificate of Naturalization presented herewith: that I am the IDENTICAL PERSON described in said Certificate; that I have resided outside the United States since my naturalization at the following places for the following periods:

None from _____ to _____
 _____ from _____ to _____

and that I am domiciled in the United States, my permanent residence being at Wayndotte DETROIT in the State of Michigan, where I follow the occupation of Machinest My last passport was obtained from None had one on _____ and was _____ I am about to go abroad temporarily, and intend to return to the United States within 6 months with the purpose of residing and performing the duties of citizenship therein; and I desire a passport for use in visiting the countries hereinafter named for the following purposes:

Poland father is sick and mother is sick,
my brother and sister which are minors need attention

I intend to leave the United States from the port of _____ sailing on board the _____ on soon as possible, 1919

OATH OF ALLEGIANCE.

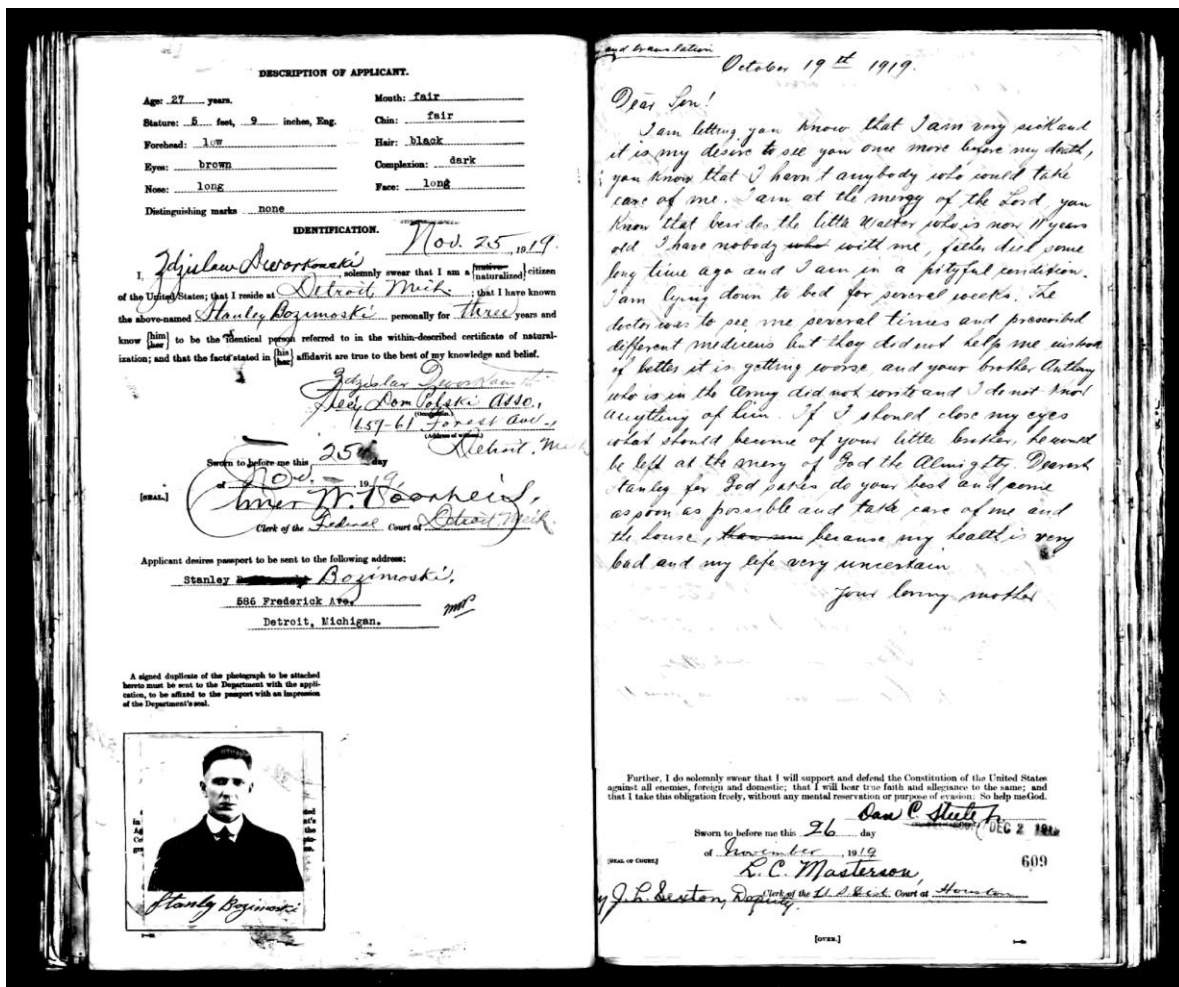
Further, I do solemnly swear that I will support and defend the Constitution of the United States against all enemies, foreign and domestic; that I will bear true faith and allegiance to the same; and that I take this obligation freely, without any mental reservation or purpose of evasion: So help me God.

Stanley Borzymowski
 (Signature of applicant.)

Sworn to before me this 25th day of Nov. 1919 FEE RECD: DEC 2 1919 579

Wm. W. Doonheis
 Clerk of the Federal Court at Detroit Mich.

Wniosek o wydanie paszportu z podpisaną treścią przysięgi wierności Stanom Zjednoczonym.

Załączniki do wniosku paszportowego. Po lewej: rysopis, poświadczenie tożsamości Stanisława przez obywatela Stanów Zjednoczonych. Po prawej przetłumaczony na język angielski list matki Stanisława informujący o jej chorobie i ciężkim położeniu.

List Anny Borzymowskiej do syna Stanisława:

19 października 1919 r.

Drogi synu.

Informuję cię, że jestem bardzo chora i pragnę cię jeszcze raz zobaczyć przed śmiercią. Wiesz, że nie mam nikogo, kto mógłby się mną zaopiekować. Jestem na łasce Boga i wiesz, że oprócz małego Waltera, który ma teraz 11 lat, nie mam nikogo przy sobie. Zachorowałam jakiś czas temu i jestem w oplakany stan. Leżę w łóżku od kilka tygodni, lekarz miał się ze mną spotkać kilka razy i przepisał mi różne medykamenty, ale nie pomogły mi wcale. Zamiast lepiej jest coraz gorzej, a twój brat Antoni, który jest w wojsku, nie pisze i nic o nim nie wiem. Gdybym zamknęła oczy, co się stanie z twoim młodszym bratem? Zostałby pozostawiony na łasce Boga Wszechmogącego. Najdroższy Stasiu, na litość boską, zrób wszystko, co w twojej mocy, przyjdź jak najszybciej i zaopiekuj się mną i domem, bo moje zdrowie jest bardzo złe, a moje życie bardzo prymitywne.

Twoja samotna matka

copy and translation.

To whom it may concern:

I do hereby certify that Mrs Anna Bonzy
moroska, of the village of Dzierba is sick
sick for a long time suffering from disease of
the liver. I have been called to the sick bed
on October the 6th and October the 10th
after a thorough examination I have found
her suffering also from inflammation of the
lungs. Her condition is very serious and
there is very little hope of her recovery.

Signed

J. Siemkiewiczski, Dr.

October the 15th 1919.

I do hereby certify that the above is a
true translation of a letter received from his
mother by Mr. Stanley Bonzymowski residing
at 586 Frederick street Detroit Mich and
a true translation of a doctors certificate, the
of which has been written in the Polish language.

Detroit Mich November 25th 1919

Stanislaus Jankowski Notary Public

My Commission expires June 17th 1920

W górnej części karty przetłumaczona na jęz. angielski treść zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego zły stan zdrowia matki Stanisława; dół: oświadczenie notariusza publicznego potwierdzające zgodność treści listu i zaświadczenia lekarskiego z przekładem na język angielski.

List matki do Stanisława był bardzo przejmujący w treści, lecz czy przedstawiał prawdziwą jej sytuację, dziś trudno ocenić. Może była to prawda, a może list został napisany w celu, by syn mógł „zmiękczyć” serca urzędników amerykańskich i łatwiej uzyskać paszport. Amerykańskie prawo emigracyjne uległo zaostrzeniu i często niezbędne były przekonujące (najlepiej losowe) argumenty, na podstawie których amerykańscy urzędnicy mogli podejmować pozytywne dla wnioskodawcy decyzje.

Stanley Bozimoski
in the U.S., Passport Applications, 1795-1925

	Name: Stanley Bozimoski
	Age: 27
	Birth Date: 8 May 1892
	Birth Place: Dzieroia County of Kolno State Ogłomza, Poland
	Residence Place: Detroit, Michigan
	Passport Issue Date: 4 Dec 1919
	Father: Joseph Borzymowski
	Has Photo: Yes
	Certificate Number: 145441

*Przykład błędnej indeksacji dokumentów. Zniekształcone nazwy miejscowości. Dzierzbia zapisana „Dzierola”, Łomża – „Ogłomza”. Prawdłowo natomiast zapisano nazwisko ojca Stanisława – **Joseph Borzymowski***

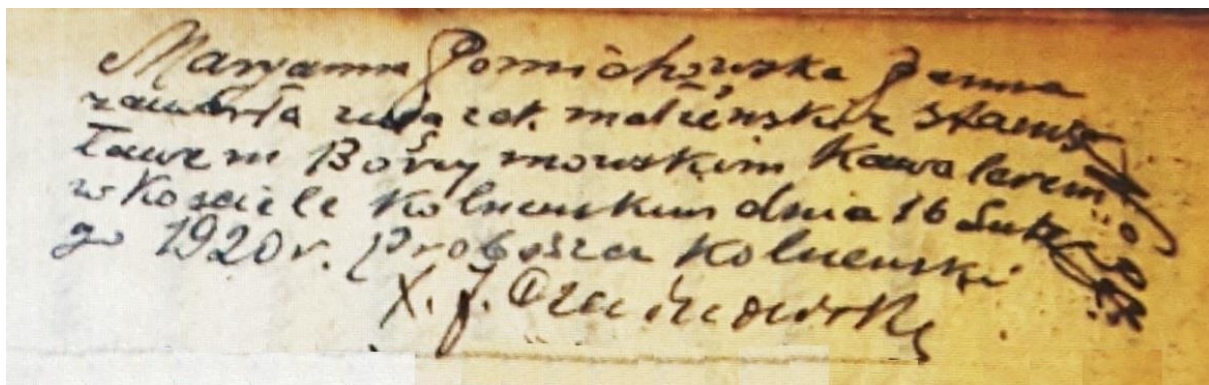
Po wysłaniu dokumentów do Waszyngtonu i rozpatrzeniu tam sprawy, 4 grudnia 1919 r. Stanisław Bozimoski uzyskał paszport nr 145441, wystawiony przez Departament of State Washington D.C. Dwa tygodnie później, 20 grudnia 1919 r. Stanisław opuścił Stany Zjednoczone.

Po odbyciu morskiej podróży do Europy, a później przebyciu drogi lądowej pociągiem do stacji kolejowej w Prostkach⁵ lub Grajewie (stacje położone najbliżej miejsca zamieszkania – w odległości ok. 46 km), Stanisław na początku stycznia 1920 r. dotarł do rodzinnej Dzierzbi.

W odległości około 32 km od wioski Stanisława leży miasto powiatowe Kolno. Zaraz po powrocie do Polski Stanisław wybrał się do siedziby powiatu. Dziś trudno ustalić, co sprawiło, że Stanisław odwiedził to miasto. Może zawiodły go tam sprawy urzędowe, a może inne, w każdym razie odwiedziny te zmieniły jego dotychczasowe życie. W Kolnie bowiem

⁵ W miejscowości Prostki oddalanej około 6 km od Grajewa, do 1939 roku funkcjonowało przejście graniczne z Prusami Wschodnimi.

poznał drobną brunetkę, 22-letnią pannę Mariannę Pomichowską, córkę Franciszka i Rozalii z Sekscińskich, urodzoną tamże 2 lutego 1898 r. Ledwie minął miesiąc od przyjazdu Stanisława do Polski, a już rozpoczęły się przygotowania do wesela. 16 lutego 1920 roku w kościele św. Anny w Kolnie, Stanisław z Marianną stanęli przed ołtarzem i przyrzekli sobie, że się nie opuszczą aż do śmierci.

Adnotacja na marginesie aktu urodzenia Marianny zawierająca informację, że Marianna Pomichowska zawarła związek małżeński ze Stanisławem Borzymowskim, kawalerem, w kościele kolneńskim dnia 16 lutego 1920 r. podpisał proboszcz kolneński.

Po weselu czas biegł szybko, 6 miesięcy minęło jak z bicza strzelił, a Stanisław nadal pozostawał w Polsce. W międzyczasie paszport jego stracił ważność. Stanisław zajęty był jednak innymi sprawami. Musiał pomóc chorej matce, która po śmierci męża została na gospodarce bez męskiego wsparcia. Wszyscy jej synowie, poza najmłodszym, który był jeszcze chłopcem, wyjechali do Ameryki. Poza tym był to trudny okres, gdyż po ledwie co odzyskanej niepodległości w kraju toczyła się kolejna wojna polsko-bolszewicka. Wojna to okropny czas, lecz życie mimo najstraszniejszych kataklizmów toczy się własnym trybem. Lecą bomby, giną ludzie, ale również rodzą się dzieci i mimo strachu, niewygód oraz zagrożeń, każdy stara się prowadzić w miarę normalne życie.

Pierwszy syn Stanisława i Marianny urodził się w Polsce, w Kolnie, rodzinnym mieście jego matki, które od XV w. stanowiło główny ośrodek prawobrzeżnej części ziemi łomżyńskiej. Z miastem tym związana jest legenda stworzona w XIX wieku, mówiąca, że Jan z Kolna⁶, polski żeglarz, miał dotrzeć przez Atlantyk do Ameryki, kilkanaście lat przed Krzysztofem Kolumbem. Niestety, mimo licznych form upamiętnienia tej postaci w Polsce, wciąż nie udało się nikomu udowodnić jej prawdziwego nazwiska, narodowości, jak i samego

⁶ Pierwszym polskim naukowcem, który rozpoczął badania nad postacią Joannesa Scolvusa i zarazem ją spopularyzował, był słynny historyk okresu zaborów - Joachim Lelewel (1786-1861). Po raz pierwszy wspominał o nim w swej pracy „Historia geografii i odkryć” (w zbiorze: „Pisma pomniejszych geograficzno-historycznych”, Warszawa 1814) uznając go za Polaka. W ramach uzasadnienia tej teorii z nazwiska „Scolnus”, które znalazł w dziele niemieckiego historyka, Georga Horna pt. „Ulyseas sive studiosus peregrinans” (Leida 1671), utworzył jego domniemaną polską wersję „Szkolny”. W kolejnych publikacjach poszedł jeszcze dalej, wymyślając do dziś znaną formę. Czytaj więcej: <https://histmag.org/Jan-z-Kolna-i-zagadka-polskiego-odkrywcy-Ameryki-14834/>

istnienia. W źródłach żeglarz ten poświadczony jest w formach zlatynizowanych – Joannes Scolvus albo Joannes Scolnus. Nieznana jest niestety pierwotna forma nazwiska.

Syn Stanisława i Marianny Borzymowskich na chrzcie świętym otrzymał imię Mieczysław. Nie nosił tego imienia jednak zbyt długo, ponieważ po wyjeździe do Stanów Zjednoczonych szybko „zamerykanizowano” mu zarówno imię jak i nazwisko. Trudności związane z wymową nazwiska przez Amerykanów spowodowały, że z Mieczysława Borzymowskiego stał się Mitchell'em Bozimowskim. To właśnie jego zdjęcie i krótki biogram przedstawiłem na wstępie.

W 1922 roku ojciec Mieczysława – Stanisław Borzymowski postanowił, że wraz z młodą żoną i synem wyjadą do Stanów Zjednoczonych. Aby zrealizować swój plan wystąpił do władz amerykańskich o wydanie mu paszportu. Amerykański paszport, który Stanisław uzyskał w 1920 r., nie został przedłużony i stracił ważność. 10 lipca 1922 roku Stanisław złożył więc wniosek o wydanie nowego, rodzinnego paszportu dla siebie, żony i syna.

(treść wniosku: tłumaczenie z jęz. angielskiego)

WNIOSEK O WYDANIE PASZPORTU OBYWATEL NATURALIZOWANY

Ja, **Stanley BOZIMOWSKI** NATURALIZOWANY I LOJALNY OBYWATEK STANÓW ZJEDNOCZONYCH niniejszym składam wniosek do Departamentu Stanu w Waszyngtonie o wydanie paszportu dla mnie i towarzyszącej mi żony Marii Bozimoskiej oraz nieletniego dziecka, Mieczysława urodzonego w Kolnie 8 maja 1921 r. Uroczycie przysięgam, że urodziłam się we wsi Dzierzbia, powiat Kolno, Polska, 8 maja 1892 r. ; że wyemigrowałem do Stanów Zjednoczonych około 1905 roku; że mieszkałem 14 lat w Stanach Zjednoczonych od 1905 do grudnia 1919, głównie w Nowym Jorku; że zostałem naturalizowany jako obywatel Stanów Zjednoczonych przed amerykańskim sądem okręgowym w zachodniej części Nowego Jorku dnia 13 grudnia 1918 r., jak wskazuje certyfikat naturalizacji przedstawiony i zapisany w niniejszym dokumencie; że jestem posiadaczem paszportu nr 145441 wydanego przez Departament Stanu w Waszyngtonie 4 grudnia 1919 r. który zostaje niniejszym zwrócony; że jestem tą samą osobą, o której mowa we wspomnianym świadectwie i paszporcie; że moje legalne miejsce zamieszkania znajduje się w Stanach Zjednoczonych Ameryki; moje tymczasowe miejsce zamieszkania znajduje się w Kolnie, Polska gdzie teraz mieszkam w celu prowadzenia gospodarstwa rolnego w imieniu matki, braci, sióstr i siebie; że w Stanach Zjednoczonych wykonywałem zawód mechanika i ostatnio opuściłem Stany Zjednoczone 20 grudnia 1919 r.;

że przebywałem poza Stanami Zjednoczonymi w następujących miejscach przez następujące okresy: w drodze do Polski przez Francję, Szwajcarię, Austrię od stycznia 1920 r. do lutego 1920 r., w Polsce od lutego 1920 r. do dnia dzisiejszego; że chcę pozostać obywatelem Stanów Zjednoczonych i zamierzam do nich wrócić na stałe w celu zamieszkania i pełnienia obowiązków obywatelskich w ciągu ... po otrzymaniu paszportu.

Nie ubiegałem się nigdzie indziej o paszport Stanów Zjednoczonych lub rejestrację konsularną i nie odmówiono mi jego wydania. Paszport niezbędny jest mi do wykorzystania w podróżach do krajów wymienionych poniżej w następującym celu: wyjazd z Polski do USA i droga poprzez niezbędne kraje.

Przysięga wierności

Uroczystie przysięgam, że będę popierać i bronić Konstytucji Stanów Zjednoczonych przed wszelkimi wrogami zagranicznymi i krajowymi; że dochowam wierności i przywiązania do niej; i że biorę ten obowiązek na siebie dobrowolnie bez żadnych psychicznych nacisków lub celu uchylenia się. Tak mi dopomóż Bóg.

Stanisław Bozimowski

.....
(własnoręczny, czytelny podpis)

Konsulat Generalny Stanów Zjednoczonych w Warszawie.

Przysięga złożona przede mną w dniu 10 lipca 1922 r.

L.H. Gourley

.....
(własnoręczny, czytelny podpis)

Konsul Stanów Zjednoczonych

NOTE.—This form is to be filled out in duplicate, one copy being retained in the files of the office in which it is executed and the other forwarded to the Department.

217906

(Form No. 177—CONSULAR.)
(Corrected December, 1917.)

AUG 23 1922
94

DEPARTMENT PASSPORT APPLICATION

SEP 11 1922
WASHINGTON

NATURALIZED, P. C. 9-7-22

I, Stanley BOZIMOSKI

THE UNITED STATES, hereby apply to the Department of State at Washington for a passport for myself accompanied by my wife, Mary BOZIMOSKA

Mieczyslaw (Name of child), born at Kolno, Poland, number children, as follows: 1
and _____ (Name of child), born at _____ (Date) May 8th, 1921
and _____ (Name of child), born at _____ (Date)

I solemnly swear that I was born at Wie Sieirbia, pow. Kolno, Poland on May 8th, 1892.
on abt. 1905 (Date); that I emigrated to the United States, from 1905 (Date) to Dec, 1919; that I resided 14 years in the United States, from 1905 (Date) to Dec, 1919, principally at New York; that I was naturalized as a citizen of the United States before on Dec. 15th 1918 Court of Western New York, at New York

as shown by the Certificate of Naturalization of State, Washington D.C. No. 145741, issued by Department of State, on December 4th 1919, which is returned herewith; that I am the identical person referred to in said certificate and passport; that my legal residence is in the United States of America at Kolno, Poland, my temporary residence being

occupation of machinist and that I left the United States on December 20th, 1919 arriving at Kolno, Poland on Feb. 25th, 1920 (Date), where I am now residing for the purpose of farming (Occupation), on behalf of mother, brothers, sisters and self (Name, address, and nationality of firm, corporation, or other organization represented, if any.)

that I have resided outside the United States at the following places for the following periods:
Poland from January 1920 to Feb. 1920;
Switzerland, Austria, Poland from Feb. 1920 to date;

and that I desire to remain a citizen of the United States, and intend to return thereto permanently to reside and perform the duties of citizenship within Poland or when I receive passport I have not applied elsewhere for a United States passport or for consular registration and been refused. I desire a passport for use in visiting the countries hereinafter named for the following purpose:

Poland (Name of country.) En route to U.S. (Object of visit.)
and necessary countries (Name of country.) (Object of visit.)
(Name of country.) (Object of visit.)

OATH OF ALLEGIANCE.

Further, I do solemnly swear that I will support and defend the Constitution of the United States against all enemies, foreign and domestic; that I will bear true faith and allegiance to the same, and that I take this obligation freely, without any mental reservation or purpose of evasion: So help me God.

Stanley Bozimowski
(Signature of applicant.)

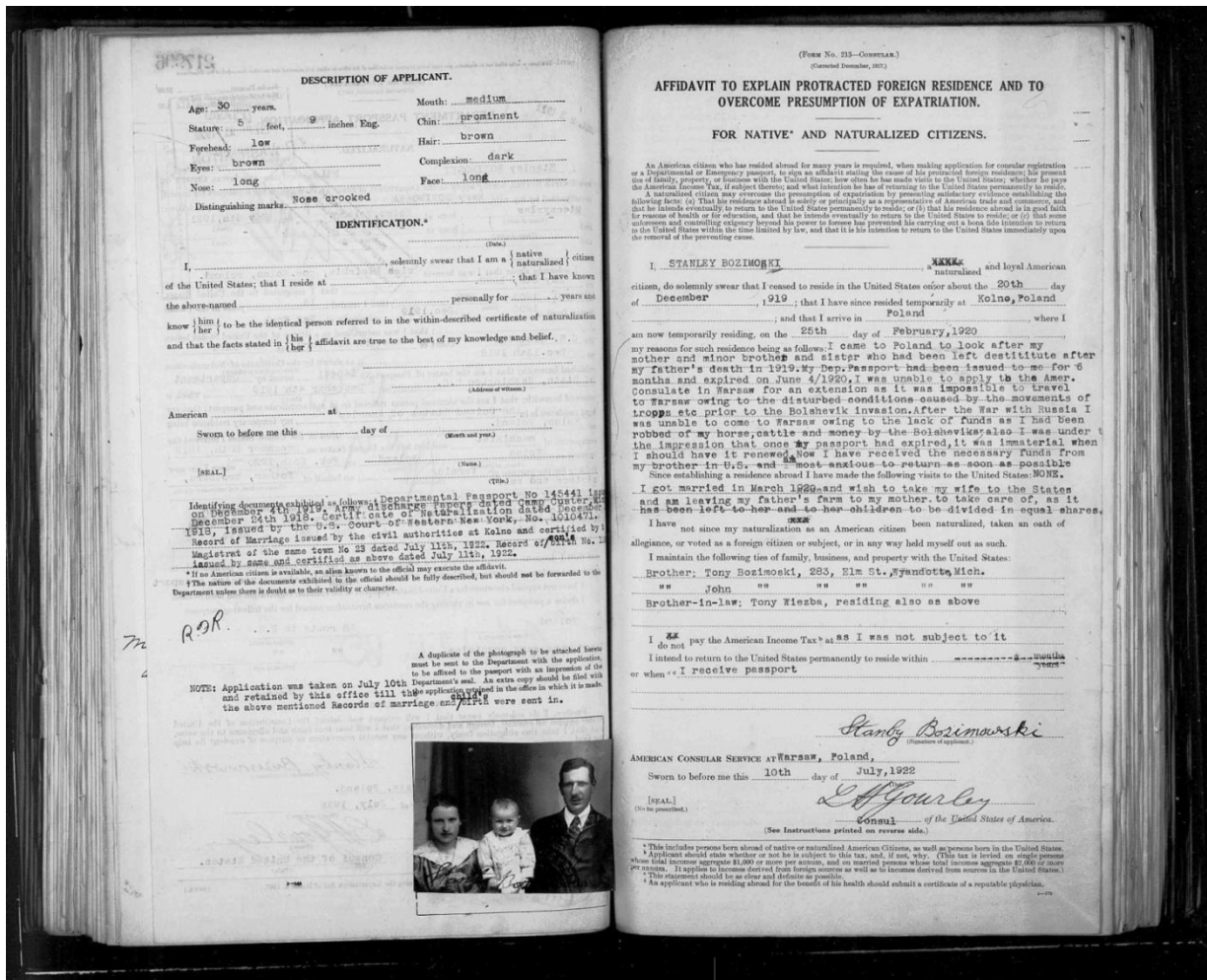
American Consulate General, Warsaw, Poland.
Sworn to before me this 10th day of July, 1922

E. J. Gourley
(Name.)
Consul of the United States.
(Title.)

* See circular instructions concerning the Expatriation Act of March 2, 1907. (over.)

Wniosek Stanisława Bozimowskiego o wydanie paszportu

Kolejne strony wniosku o przyznanie paszportu

Marianna, Mieczysław (Mitchell) i Stanisław Borzymowscy

OPIS WNIOSKODAWCY

Wiek: 30 lat	Oczy: brązowe
usta: średnie	karnacja: ciemna
Wzrost: 5 stóp 9 cali (175,26 cm)	Nos: długi
podbródek: wystający	twarz: pociągła
Czoło: niskie	Znaki szczególne: nos skrzywiony
włosy: ciemne	

IDENTYFIKACJA

Paszport Departamentu nr 145441 wydany 4 grudnia 1919 r. Dokumenty zwolnienia z armii Obóz Custer 24 grudnia 1918 r. Zaświadczenie o nadaniu obywatelstwa w grudniu 1818 r. wydane przez sąd Stanów Zjednoczonych w Nowym Jorku nr 1010471. Akt małżeństwa wydany przez władze cywilne w Kolnie i poświadczony przez Magistrat tego samego miasta nr 23 z dnia 11 lipca 1922 r. Akt urodzenia nr 167 wystawiony przez ten sam urząd i poświadczony jak wyżej z dnia 11 lipca 1922 r.

OŚWIADCZENIE POD PRZYSIĘGĄ WYJAŚNIAJĄCE DŁUŻSZY POBYT ZA GRANICĄ, BY UNIKNĄĆ DOMNIEMANIA EKSPATRIACJI⁷

Dla rodzimego i naturalizowanego obywatela

Ja, **Stanley Bozimoski** naturalizowany i lojalny obywatel amerykański, uroczyście zastrzegam, że przestałem przebywać w Stanach Zjednoczonych około 20 grudnia 1919 roku; że od tego czasu przebywam czasowo w Kolnie, w Polsce, po przyjeździe do Polski, gdzie teraz mieszkam czasowo od 25 lutego 1920 r.; moje powody takiego pobytu są następujące: przyjechałem do Polski, aby zaopiekować się matką oraz małoletnim bratem i siostrą, którzy zostali pozbawieni środków do życia po śmierci ojca w 1919 r. Mój paszport został mi wydany na 6 miesięcy i stracił ważność 4 czerwca 1920 r. Nie mogłem złożyć wniosku do Konsulatu Ameryki w Warszawie o przedłużenie, ponieważ nie można było przyjechać do Warszawy ze względu na zakłócone warunki spowodowane przemieszczaniem się żołnierzy przed inwazją bolszewików itd. Po wojnie z Rosją nie mogłem przyjechać do Warszawy z powodu braku funduszy, bo bolszewicy okradli mnie z konia, bydła i pieniędzy, miałem też wrażenie, że po wygaśnięciu paszportu nie ma to znaczenia. Kiedy powinienem był go odnowić. Teraz otrzymałem niezbędne fundusze od mojego brata w USA i nie mogę się doczekać powrotu tak szybko, jak to możliwe. Ożeniłem się w marcu 1920 r. i chciałbym zabrać żonę

⁷ Ekspatriacja – opuszczenie kraju ojczystego. Określenie stosowane jest zarówno do dobrowolnego opuszczenia ojczyzny, jak i przymusowego wydalenia, także w połączeniu z utratą obywatelstwa; wygnanie, banicja. Etymologicznie termin wywodzi się ze średniowiecznej łaciny: expatriare – „opuszczać ojczyznę”.

do Stanów i zostawić farmę mojego ojca matce, aby się nią zaopiekowała, ponieważ została ona pozostawiona jej i jej dzieciom. Gospodarstwo ma być podzielone na równe udziały. Od czasu mojej naturalizacji jako obywatela amerykańskiego nie zostałem naturalizowany przez inny kraj, nie złożyłem przysięgi na wierność, nie głosiłem na obcego obywatela, nie poddawałem się ani w żaden sposób nie przedstawiałem się jako taki. Mam następujące powiązania rodzinne, biznesowe i majątkowe ze Stanami Zjednoczonymi:

Brat: Tony Bozimoski, 283 Elm St. Wyandotte, Michigan

John Bozimoski, 283 Elm St. Wyandotte, Michigan

Szwagier: Tony Wiezba zamieszkały wcześniej jak powyżej.

Nie płacę amerykańskiego podatku dochodowego, ponieważ nie podlegałem opodatkowaniu. Zamierzam wrócić do Stanów Zjednoczonych na stałe, aby tam mieszkać. Wyjadę za około miesiąc po otrzymaniu paszportu.

Stanley Bozimoski.

.....
(własnoręczny, czytelny podpis)

Konsulat Generalny Stanów Zjednoczonych w Warszawie.

Przysięga złożona przede mną w dniu 10 lipca 1922 r.

L.H. Gourley

.....
(własnoręczny, czytelny podpis)

Konsul Stanów Zjednoczonych

Zanim wniosek Stanisława trafił do rozpatrzenia, złożone dokumenty musiał zaopiniować funkcjonariusz ambasady amerykańskiej według obowiązującej prawem instrukcji:

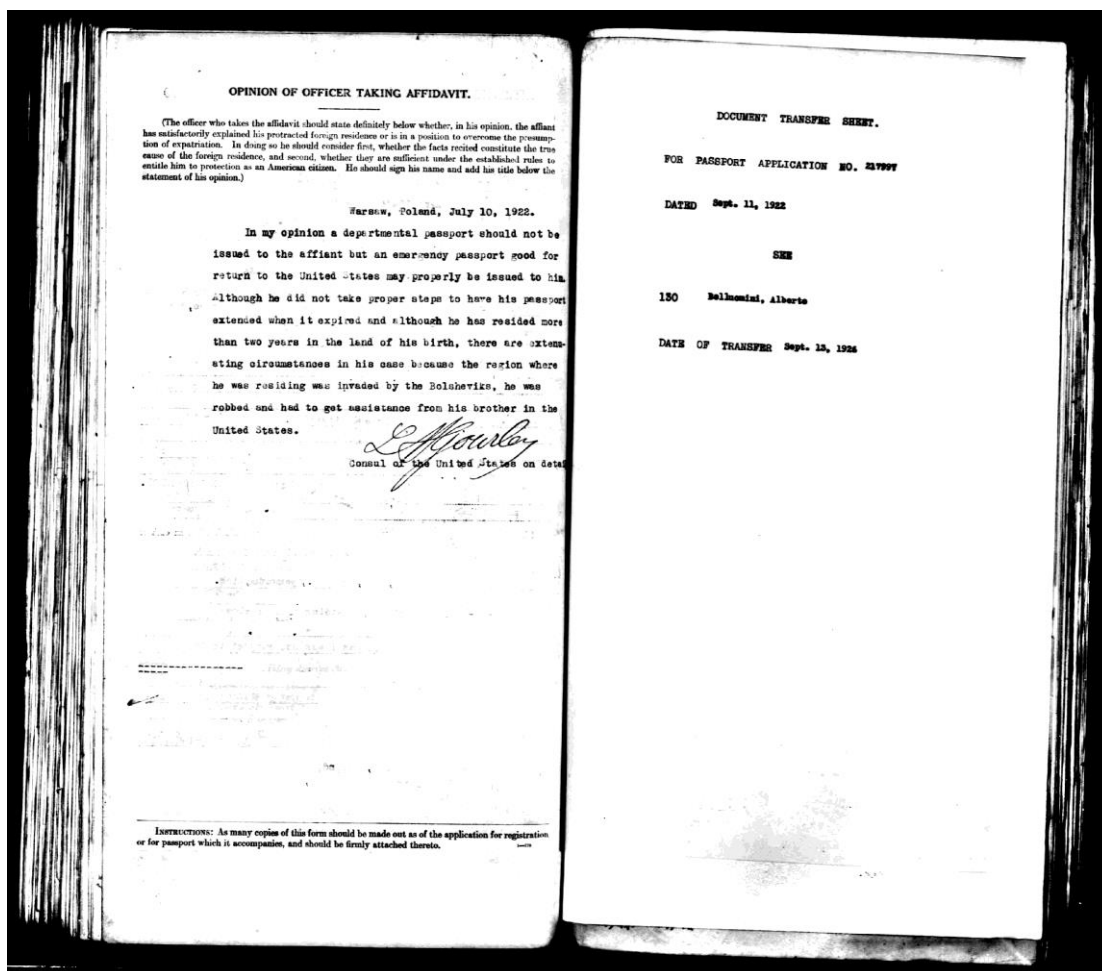
„Funkcjonariusz, który składa oświadczenie, powinien zdecydowanie wierzyć, czy jego zdaniem wnioskodawca w zadowalający sposób wyjaśnił swoją przedłużającą się rezydencję za granicą lub jest w stanie przewyciężyć domniemanie ekspatracji. Czyniąc to, powinien najpierw rozważyć, czy przytoczony fakt stanowi prawdziwą przyczynę pobytu za granicą a po drugie, czy są one wystarczające zgodnie z ustalonymi przepisami, aby uprawniać wnioskodawcę do ochrony jako obywatela amerykańskiego. Funkcjonariusz powinien podpisać się swoim nazwiskiem i dodać swój tytuł poniżej wyrażonej swojej opinii”.

OPINIA FUNKCJONARIUSZA
dotycząca wniosku składającego oświadczenie

Warszawa, Polska, 10 lipca 1922 r.

Moim zdaniem paszport departamentalny nie powinien być wydawany wnioskodawcy, gdyż na powrót do Stanów Zjednoczonych może mu zostać prawidłowo wydany paszport awaryjny. Chociaż nie podjął odpowiednich kroków, aby przedłużyć swój paszport po wygaśnięciu, i chociaż mieszkał przez ponad dwa lata w kraju jego urodzenia, istnieją w jego przypadku okoliczności łagodzące, ponieważ region, w którym mieszkał, został najechany przez bolszewików. Został okradziony i musiał uzyskać pomoc od swojego brata w Stanach Zjednoczonych.

Konsul Stanów Zjednoczonych
(Podpis nieczytelny)

Strona zawierająca opinię konsula amerykańskiego dotyczącą wniosku o paszport

W podróż za ocean Borzymowscy wyruszyli dopiero dwa dni później, 4 listopada 1922 r. z portu w Southampton w Anglii, odległego od Liverpool o około 250 mil. Na pokonanie odległości pomiędzy Liverpool a Southampton dzisiaj potrzeba ponad 4 godzin jazdy samochodem. W tamtych latach taka podróż odbywała się koleją, więc czas jej trwania był o wiele dłuższy, co dodatkowo potęgowało trudy podróży.

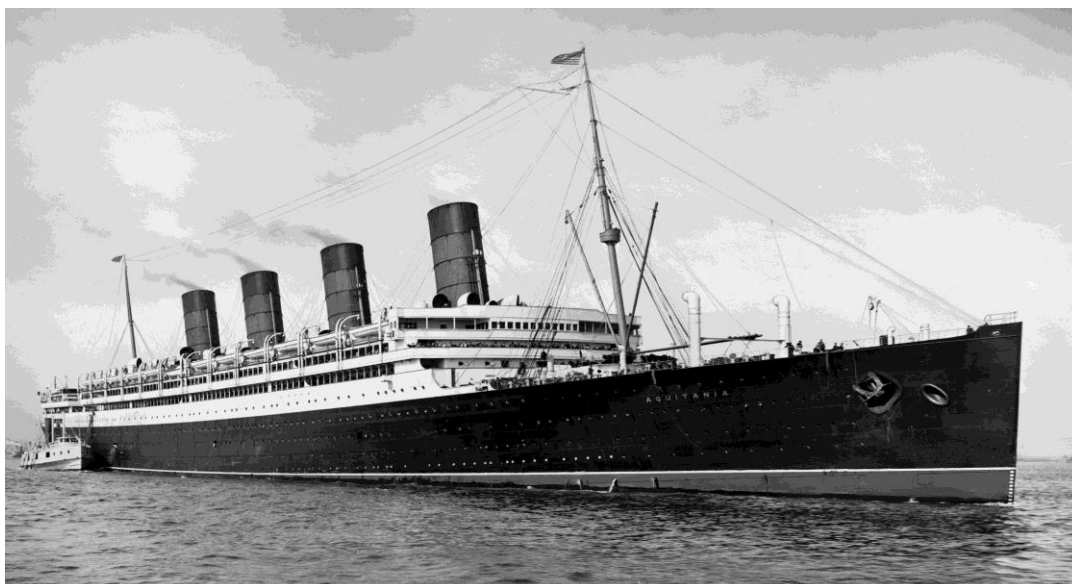
W Southampton Borzymowscy zaokrętowani zostali na statek S.S. „Aquitania” i wpisani na listę obywateli Stanów Zjednoczonych, co stawiało ich w pozycji uprzywilejowanej podczas odprawy emigracyjnej na Ellis Island. Nie przechodzili procedury kontrolnej jak reszta emigrantów, tylko po sprawdzeniu dokumentów od razu kierowani byli na ląd.

U.S. DEPARTMENT OF LABOR IMMIGRATION SERVICE		LIST OF UNITED STATES CITIZENS (FOR THE IMMIGRATION AUTHORITIES)						Number 8
S. S. AQUITANIA		sailing from Southampton		4th Nov. 1922		Arriving at Port of New York		124
No. on List	NAME IN FULL		AGE	SEX	IF NATIVE OF UNITED STATES, GIVE DATE AND PLACE OF BIRTH (CITY OR TOWN AND STATE)	IF NATURALIZED, GIVE NAME AND LOCATION OF COURT WHICH ISSUED NATURALIZATION PAPERS, AND DATE OF PAPERS	ADDRESS IN UNITED STATES	
	Family Name	Given Name	Yrs. Mon.	Y. M. F.				
13	Borimoski	Stanley	30	M		District Court Buffalo N.Y. 1918	283 Elm St. Wyandotte Mich.	
14	Borimoski	Mary	24	F		By Marriage P.P. 217996	do	do
15	Borimoski	Mieczyslaw	1	M		Through Parents	do	do
4	Buioz	Joseph	44	M				

IMPORTANT NOTICE:—1. Great care should be taken not to place on this list the name of any passenger who was not born in the United States or who has not taken out final naturalization papers.
2. Where one or more members of a family are aliens, the names of all such members should be recorded upon the alien manifest. Suitable notation may be made upon such manifest opposite the names of those members who claim citizenship.
3. Failure to observe the terms of this notice may result in delay to passengers at the port of arrival.

Lista okrętowa obywateli amerykańskich. W niebieskiej ramce wpisana rodzina Borzymowskich

W liście okrętowej wpisano adnotację, że Stanisław uzyskał obywatelstwo w Sądzie Okręgowym w Buffalo, stan New York w 1918 r, Marianna poprzez małżeństwo ze Stanisławem, a Mieczysław po rodzicach. Cała trójka udawała się do Detroit pod adres 283 Elm St. Wyandotte, Michigan, gdzie mieszkali bracia Stanisława – Jan i Antoni.

S.S. "Aquitania" – statek, którym płynęli Borzymowscy do USA.

W latach dwudziestych XX w. „Aquitania” stała się jednym z najbardziej popularnych liniowców na trasie północnoatlantyckiej. Razem z „Mauretanią” i „Berengarią” nazywana była *Wielką Trójką*. Z czasem „Aquitania” została jednym z najbardziej dochodowych liniowców w tym zestawie i w ogóle w historii. Amerykańskie ograniczenia imigracji na początku lat dwudziestych zakończyły wiek masowej emigracji z Europy, ale ocean nadal pozostał głównym szlakiem transportowym między kontynentami, dlatego linie transoceaniczne przetrwały i miały się całkiem dobrze.

Do nowego Jorku Borzymowscy dotarli 10 listopada 1922 roku. Podróż trwała stosunkowo krótko, bo tylko 7 dni. Po przybyciu do USA rodzina Borzymowskich powiększyła się o kolejnych dwóch synów, Henryka i Antoniego.

Podczas przeprowadzanego piętnastego federalnego spisu mieszkańców Stanów Zjednoczonych w 1930 r. komisarz spisowy polskiego pochodzenia, Maciej Zdunczyk, w dniu 4 kwietnia, dokonując spisu mieszkańców Wyandotte w dystrykcie nr 18, w formularzu spisowym odnotował następujące dane dotyczące rodziny Stanisława Borzymowskiego:

Nazwisko:	Stanley Borzymowski
Rok urodzenia:	ok.1891
Płeć:	męska
Rasa:	biała
Wiek w 1930 r.:	39
Miejsce urodzenia:	Polska
Stan cywilny:	żonaty
Relacja do głowy domu:	głowa domu

Dom w 1930 roku:	Wyandotte, Wayne, Michigan, USA.
Mapa domu:	Wyandotte, Wayne, Michigan,
Adres, ulica:	Oak Street
Numer domu:	1561
Numer mieszkania:	91
Numer rodziny:	116
Posiadanie domu lub wynajem:	Posiadane
Wartość domu:	3.000
Zestaw radiowy:	nie
Czy mieszka na farmie:	nie
Wiek pierwszego małżeństwa:	29
Uczęszczał do szkoły:	nie
Potrafi czytać i pisać:	tak
Miejsce urodzenia ojca:	Polska
Miejsce urodzenia matki:	Polska
Język używany:	polski
Rok emigracji:	1907
Naturalizacja:	naturalizowany
Potrafi mówić po angielsku:	tak
Zawód:	robotnik
Zatrudnienie:	Alkali Factory ⁸
Klasa pracownika:	pracownik najemny
Zatrudnienie:	tak

⁸ Alkali Factory. 17 października 1890 r. Kapitan John Baptiste Ford (1811-1903) zakupił posiadłość nad rzeką Detroit. W 1893 roku założył na niej Michigan Alkali Company. Ford miał udziały finansowe w kilku firmach szklarskich i wybrał to miejsce ze względu na bliskość zasobów potrzebnych do produkcji sody kalcynowanej, głównego składnika do produkcji szkła. Najważniejsze były głębokie warstwy czystej soli pod tym miejscem. Do ekstrakcji soli w postaci roztworu wykorzystano wodę z rzeki Detroit. Sól była używana z wapieniem do produkcji różnych produktów przemysłowych i konsumpcyjnych na bazie sodu. Wapień został wysłany z kamieniołomów należących do firmy w pobliżu Alpeny. We wczesnych latach produkty Michigan Alkali obejmowały sodę kalcynowaną, sodę oczyszczoną i ług. Od momentu powstania Michigan Alkali Company w 1893 r. te zakłady chemiczne odegrały integralną rolę w rozwoju Wyandotte. Założyciel firmy John Baptiste Ford (1811 - 1903), wierzył w życzliwość korporacji i przekazywał hojne datki na rzecz miasta. Korporacja kontynuowała tę praktykę po śmierci Forda. Jednym z wkładów był pierwszy Szpital Ogólny Wyandotte, wzniesiony w 1926 roku. W 1943 roku Michigan Alkali połączył się z J.B. Ford Company Glassworks, tworząc Wyandotte Chemical Corporation. W 1969 roku stała się częścią koncernu BASF z siedzibą w Niemczech. BASF nadal korzysta z tego budynku administracyjnego Georgian Revival, zaprojektowanego przez firmę Detroit z Chittenden i Kotting i ukończonego w 1907 r.

Stanisław Borzymowski zmarł 5 listopada 1971 r. w Allen Park City, Wayne, Michigan. Żył 81 lat. Pochowany został na Michigan Memorial Park w Flat Rock, Wayne County, Michigan. Lokalizacja grobu: Block 23 Garden of Eternity Lot 531.

Dwa miesiące później 5 stycznia 1972 zmarła żona Stanisława, Marianna Bozimowska z Pomichowskich.

Stanisław i Marianna Borzymowscy dotrzykali przysięgi złożonej sobie dnia 16 lutego 1920 roku w kościele w Kolnie. Nie opuścili siebie aż do śmierci, a gdy ona przyszła, spoczęli obok siebie together forever, na cmentarzu w Flat Rock.

Biogram pierwszego syna Borzymowskich Mitchell'a został przedstawiony na wstępie. Drugi syn Stanisława i Marianny (brat Mitchell'a) – **Henry Bozimowski** przeżył 81 lat. Zmarł w Wyandotte 26 marca 2004 roku. Pochowany został na Mount Carmel Cemetery w Wyandotte.

Henry Bozimowski

BIRTH 7 Jan 1925

DEATH 1 Mar 2004 (aged 79)

BURIAL [Mount Carmel Cemetery](#)
Wyandotte, Wayne County, Michigan, USA

PLOT Section C

Family Members

Spouse

Dorothy Bozimowski
1930–1999

Henry i jego żona Dororhy (zmarła w 1999 r. mieli sześcioro dzieci: **Ronald** (żona Denise), **Susan** (mąż Daniel) Petrous, **Angela** (mąż Michael) Pente, **Dennis** (żona Marlene), **Gregory** (żona Michelle) i zmarła **Karen**. Doczekali także siedmiorga wnucząt: Kristy, Benjamina, Jasona, Jeffreya, Megan, Andrew i Natalie.

Trzeci syn Stanisława i Marianny (brat Mitchell'a) – **Anthony Bozimowski** urodził się 13 czerwca 1924r. 25 kwietnia 1951 roku w Detroit zawarł związek małżeński z Teresą Leśniak. Anthony i Teresa mieli dwóch synów: **Walter** (żona Karen) Bozimowski i **Michael** (żona Susan) Bozimowski. Doczekali ośmiorga wnucząt: Jason, Monica, Adam, Whitney, Heather, Tommy, Danielle i Sasha i ośmiorga prawnucząt.

Anthony był weteran armii, brał udział w II wojnie światowej. Był również zapalonym golfistą i tancerzem balowym. Zmarł 22 grudnia 2013 r. w St. Clair Shores⁹. Pochowany został na Resurrection Cemetery St. Clair Shores, Michigan.

Źródła:

1. <https://www.familysearch.org/pl/> - Genealogical records.
2. <https://www.ancestry.com/> - Genealogical records.
3. https://www.legacy.com/obituaries/detroitnews/obituary.aspx?n=mitchell-s-bozimowski&pid=182732911&__ - Mitchell Bozimowski obituary. Published in The Detroit News on Jul. 29, 2007.
4. <https://ancestors.familysearch.org/en/KNWY-9KM/roberta-agatha-rinehart-1924-2009> - Photo of Roberta Rinehart
5. <https://histmag.org/Jan-z-Kolna-i-zagadka-polskiego-odkrywcy-Ameryki-14834/>
6. <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GRHZ-3ML?i=10&cc=1810731&personUrl=%2Fark%3A%2F61903%2F1%3A1%3AX73H-SHT> - United States Census, 1930, Wyandotte ,Wayne, Michigan
7. <https://www.legacy.com/obituaries/detroitnews/obituary.aspx?n=henry-bozimowski&pid=182908006&fhid=3235> – Obituary, Henry Bozimowski
8. <https://www.legacy.com/obituaries/detroitnews/obituary.aspx?n=anthony-j-bozimowski&pid=181154196> - Obituary, Anthony Bozimowski
9. Badania własne w oparciu o akty znajdujące się w Archiwum Państwowym w Białymstoku, oddział w Łomży.
10. Inne źródła internetowe.

⁹ St. Clair Shores – miasto w Stanach Zjednoczonych, w stanie Michigan, w hrabstwie Macomb, położone nad jeziorem St. Clair.